

Assistència

24 LA VANGUARDIA TENDÈNCIES

La multinacional suïssa Biocartis compra a l'hospital del Mar els drets d'un test genètic per millorar el tractament dels tumors colorectals

Una patent contra el càncer

Joan Albanell i Clara Montagut han fet la investigació a l'hospital del Mar

JOSEP CORBELLA
Barcelona

L'hospital del Mar ha venut a la multinacional suïssa Biocartis els drets d'un test genètic destinat a millorar el tractament del càncer colorectal, segons va anunciar dijous la companyia.

El test permetrà identificar una mutació genètica que fa que els pacients desixin de respondre al fàrmac cetuximab —un dels més utilitzats en casos de càncer de còlon amb metastasi—. A més, indicarà si aquests pacients poden res-

cients en què hauria de ser eficaç, es donen alguns casos en què tampoc no funciona. Hi podria haver una segona mutació que impedeixi el cetuximab actuar contra les cèl·lules canceroses?, es va preguntar Montagut, que va començar a treballar en aquesta línia d'investigació el 2007, quan estava a l'Hospital General de Massachusetts (EUA).

L'oncòloga va liderar l'equip d'investigació de l'hospital del Mar que va identificar aquesta segona mutació al gen EGFR. Era d'esperar que fos allà. El gen EGFR produeix un receptor que actua com una antena a la membrana de les cèl·lules. El cetuximab bloqueja

quin. Però, si una mutació genètica modifica la forma de l'antena, el cetuximab ja no pot bloquejar-la i, per tant, deixa de ser eficaç.

L'equip de l'hospital del Mar va demostrar també que, en casos en què el cetuximab perd eficàcia per aquesta mutació genètica, els pacients responen al panitumumab. La companyia Biocartis, especialitzada en diagnòstics genètics per a tractaments personalitzats, va apostar per desenvolupar un test que identifiqués la mutació, que es dona en el 10% dels casos de càncer de còlon amb metastasi.

El resultat d'aquest test indicarà si

El PSMAR ha anat estenent progressivament el seu àmbit d'atenció sanitària. Avui, al costat d'una històrica i reconeguda assistència de caràcter comunitari el repte de l'atenció més especialitzada només és possible creant sinergies, primer internes i també amb altres centres, per abordar una veritable atenció integral a la persona. Estem en aquest camí, construint un model assistencial que doni resposta als canvis no només de les patologies més prevalents sinó també a uns usuaris més actius, més implicats amb la pròpia salut i, per tant, més informats i exigents. Un model basat en el coneixement, el treball interdisciplinari, el suport de la tecnologia intel·ligent i l'orientació a resultats en salut.

Definició d'un nou model assistencial

El 2013 s'ha definit el model assistencial que ha de guiar el PSMAR i al final de l'any el Consell Rector ha aprovat un nou organigrama que es desenvoluparà durant l'any 2014.

Millora de l'eficiència i l'eficàcia assistencial

	2010	2013	Variació
Activitat			
Altes hospitalàries	29.306	30.369	+1.063
Urgències	139.180	123.156	-16.024
Primeres visites	62.350	61.962	-388
Visites successives	267.349	288.791	+21.442
Sessions d'hospital de dia	34.296	41.325	7.029
Recursos			
Professionals	3.548	3.129	-419
Pressupost (M€)	316,85	294,26	-22,59

Reforç del lideratge del PSMAR i dels professionals en els seus àmbits d'excel·lència

Centre de referència en el tractament de l'epilèpsia

L'Hospital del Mar ha estat designat centre de referència (CSUR) del Sistema Nacional de Salut (SNS) en el tractament de l'epilèpsia refractària de referència per a tot l'Estat espanyol. Amb aquesta designació el Ministeri de Sanitat reconeix l'elevada especialització de la Unitat d'Epilèpsia de l'Hospital en el tractament quirúrgic de les epilèpsies complexes que no responen als tractaments farmacològics. La Unitat, que funciona des de l'any 2010, aplica procediments diagnòstics avançats basats en innovadores tècniques de neuroimatge (SPECT-Ictal, ressonància magnètica d'alta resolució, PET cerebral, test de Wada), i també mètodes invasius com la implantació d'electrodes directament al cervell per registrar crisis epilèptiques i estudiar les funcions cerebrals mitjançant la seva estimulació directa.

Un nou test genètic per al tractament del càncer de còlon i de recte

L'Hospital del Mar ha incorporat en la pràctica clínica un test genètic que suposa un important avenç en el tractament del càncer de còlon i de recte. El test permet detectar precoçment si els pacients presenten la mutació que provoca resistència al tractament més freqüent en aquest càncer i també indica si poden respondre o no a un altre fàrmac de la mateixa família. Amb aquesta informació els metges poden millorar i personalitzar els tractaments i evitar toxicitats innecessàries.

Trasplantaments renals

El 2013 s'han realitzat 71 trasplantaments renals a l'Hospital del Mar, xifra rècord que supera els objectius del Pla 50, que fixa en aquest nombre els trasplantaments que cal aconseguir durant un exercici i que van ser els que es van fer l'any anterior. L'Hospital del Mar és així el quart centre hospitalari de Catalunya per nombre de trasplantaments i el que més ha crescut en intervencions en els darrers anys.

A més, l'Hospital del Mar ha participat per primera vegada en un trasplantament renal creuat. La triple intervenció, que es va fer de manera coordinada i simultània entre l'Hospital del Mar, l'Hospital Carlos Haya de Màlaga i l'Hospital de Cruces de Bilbao, va permetre que tres malalts, incompatibles amb les seves respectives parelles de donants, poguessin rebre un ronyó donat per la parella d'un altre receptor.

Procediments menys invasius

El Servei de Ginecologia de l'Hospital del Mar ha portat a terme un estudi pilot que ha demostrat per primera vegada que és possible realitzar el tractament dels miomes submucosos profunds sense necessitat d'entrar a quiròfan. El continu desenvolupament de nous instruments histeroscòpics amb una òptica de menor diàmetre ha permès una major eficàcia i procediments menys invasius. El mateix instrument serveix per al diagnòstic i per a l'acte quirúrgic, sense la necessitat de dilatació cervical ni anestèsia, i per tant, sense necessitat d'utilitzar un quiròfan convencional.

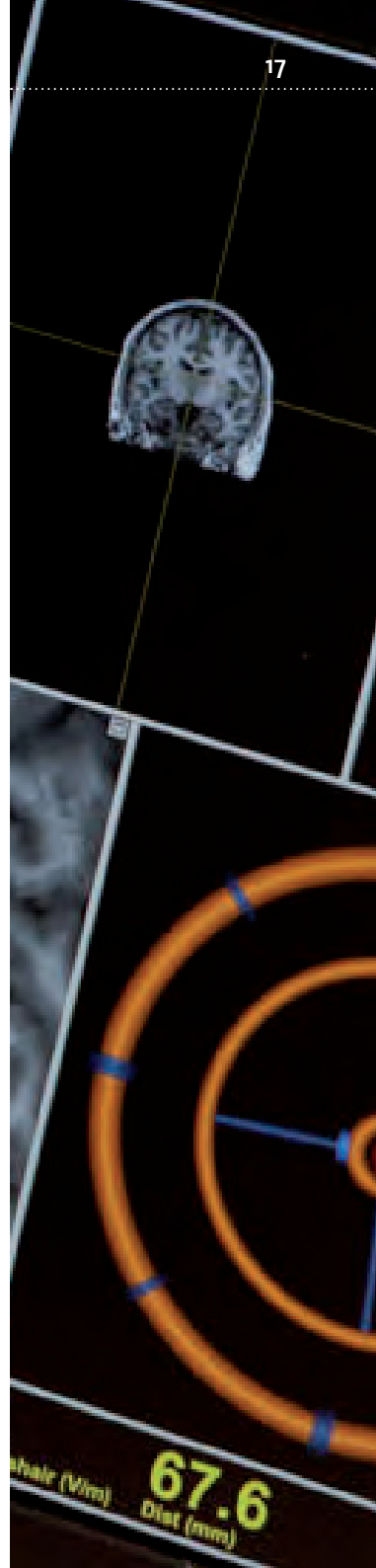
Detecció precoç del càncer de còlon i recte

La segona ronda del Programa de detecció precoç de càncer de còlon i recte ha superat àmpliament el 50% de participació en algunes àrees bàsiques del PSMAR. D'altra banda, el 2013 el Servei d'Epidemiologia i Avaluació i el Servei de Salut Laboral, en el marc d'una estratègia de promoció de la salut en el lloc de treball, han posat en marxa el Programa de prevenció del càncer de còlon i recte adreçat específicament als/les professionals del PSMAR.

Aliances estratègiques

S'ha arribat a una aliança amb l'Hospital de Sant Joan de Déu perquè aquest hospital, d'acord amb Servei de Pediatria de l'Hospital del Mar, realitzi les intervencions de cirurgia pediàtrica dels infants de l'àrea d'influència del PSMAR.

També s'ha rendibilitzat la capacitat instal·lada dels serveis clínics, establint aliances per obtenir el nombre de casos suficient per garantir l'expertesa en el cas que sigui necessari.

Parc
de Salut
Barcelona

MAR

Assistència > objectius

- Incrementar la productivitat un 2% global en els serveis mèdics.
- Reduir un 30% l'estada mitjana dels serveis: Unitat de Geriatria d'Aguts, Pneumologia i Medicina Interna.
- Aconseguir que el 60% dels ingressos preoperatoris es realitzin en el mateix dia.
- Incrementar el nombre de llits a la Unitat de Reanimació Postanestèsica.
- Assolir aliances tecnològiques per a inversions. Consolidar el projecte de la Plataforma de serveis diagnòstics.